

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННІБ ЗУНУ

Надія КУЛЬЧИЦЬКА

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Проектне фінансування»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»

кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самоост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	3	5	32	14	3	6	95	150	5
Заочна	3	5, 6	8	4	-	-	138	150	6

30.08.2024
[Signature]

Чортків – ЗУНУ
2024

Робочу програму склала к.е.н., доцент _____ Інеса ВЕРБИЦЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін (протокол № 1 від 28.08.2024 р.)

Завідувач кафедри _____ Людмила ДЕРМАНСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (протокол №__ від _____ р.)

Керівник групи
забезпечення спеціальності _____ Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОПП _____ Юлія БУГЕЛЬ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“Проектне фінансування”**

1. Опис дисципліни “Проектне фінансування”

Дисципліна - Проектне фінансування	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки: Денна – 3 Заочна – 3 Семестр: Денна – 5 Заочна – 5, 6
Кількість змістових модулів – 2	освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції: Денна – 32год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 14 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: Денна – 95 год., Заочна -138 год. Тренінг – 6 год. Індивідуальна робота : Денна – 3 год.
Тижневих годин: 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою курсу «Проектне фінансування» є формування системи знань з проектного фінансування, управління проектними ризиками, визначення стратегії та тактики проектного фінансування суб'єктів господарювання, методології і організації проектного фінансування на основі законодавства України з урахуванням вітчизняних і наукових досліджень.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Проектне фінансування» є:

- вивчення сутності та методологічних основ проектного фінансування, обґрунтування доцільності створення інвестиційного проекту;
- проведення аналізу та експертизи інвестиційних проектів;
- розробка проектно-кошторисної документації, фінансового забезпечення інвестиційних проектів та бюджетування капіталу з урахуванням проектних ризиків.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Проектне фінансування» є: методологічні положення та інструментарій системи фінансово-економічних, організаційних і правових відносин у процесі мобілізації ресурсів для фінансового забезпечення інвестиційних проектів.

Після вивчення дисципліни «Проектне фінансування» здобувач вищої освіти повинен знати:

- сутність, завдання і теоретичні засади основних видів проектного фінансування;
- теоретичну та методологічну базу, необхідну для оволодіння практикою фінансування інвестиційних проектів;
- характерні ознаки проектного фінансування та складові його організації; – методику оцінювання інвестиційних проектів;
- етапи та напрями передінвестиційних досліджень;
- інструменти і методи управління інвестиційними проектами;
- складові фінансового забезпечення інвестиційних проектів;
- учасників ринку проектного фінансування та їхні функції;
- особливості фінансування інноваційних та венчурних проектів;
- характеристику і зміст фінансування інвестиційних проектів за участю міжнародних фінансово-кредитних установ.

Після вивчення дисципліни «Проектне фінансування» здобувач вищої освіти повинен вміти:

- аналізувати інвестиційний ринок, бізнес-плани інвестиційних проектів, портфель цінних паперів та реальних інвестиційних проектів, порядок організації проектного фінансування;
- планувати оптимальну структуру портфеля цінних паперів, механізм бюджетування інвестиційного проекту, організацію управління проектами;
- визначати об'єкти проектного фінансування, оптимальну структуру джерел фінансування інвестиційних проектів, методи і форми фінансування проектів;
- організовувати корпоративне фінансування інвестиційних проектів;
- координувати діяльність структурних підрозділів щодо формування портфеля цінних паперів, фінансування інвестиційних проектів, оцінювання об'єктів бізнесу;
- оцінювати можливості участі банку у фінансуванні інвестиційних проектів, фінансові інструменти, інвестиційні проекти, інвестиційну кредитоспроможність позичальників, майно та майнові права, ризики проектного фінансування та інструменти управління ними;

–розробляти бізнес-план і бюджет інвестиційного проекту, інвестиційну політику банку.

3. Програма навчальної дисципліни «Проектне фінансування»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи проектного фінансування

Тема 1. Мотивація і сутність проектного фінансування

Сутність проектного фінансування як специфічного виду банківської діяльності. Сучасні підходи до визначення проектного фінансування. Форми проектного фінансування. Фінансові схеми проектного фінансування.

Відмінність проектного фінансування від традиційного кредитування. Проблеми фінансового забезпечення інвестиційної діяльності в Україні. Фактори, що впливають на запровадження проектного фінансування в Україні.

Література: [2, 4, 6, 7, 8, 12].

Тема 2. Передінвестиційні дослідження

Вивчення прогнозів. Передінвестиційні обґрунтування ідеї проекту. Розробка стратегії проекту. Маркетингові дослідження ринку збуту продукції, робіт, послуг. Оцінка життєвого циклу інвестицій та життєдіяльності проекту. Оцінки альтернативних, конкуруючих та споріднених проектів. Постадійне дослідження інвестиційної привабливості проекту. Порядок узгодження суб'єктів проекту.

Література: [1-4, 6, 7-9, 12].

Тема 3. Обґрунтування доцільності інвестиційного проекту

Загальна характеристика методів оцінювання доцільності інвестиційного проекту. Аналіз та оцінка грошових потоків інвестиційного проекту. Методи оцінювання ефективності інвестиційного проекту. Чиста теперішня вартість. Метод розрахунку індексу рентабельності інвестицій. Внутрішня норма рентабельності. Метод визначення терміну окупності інвестицій. Метод розрахунку коефіцієнта ефективності інвестицій. Оцінювання доцільності інвестиційного проекту в умовах невизначеності.

Література: [2, 3, 4-6, 7, 8, 12].

Тема 4. Бюджетування капіталу

Поняття бюджету та бюджетування. Мета і завдання бюджетів. Загальне призначення бюджетування. Види бюджетів. Інвестиційний бюджет та акредитний план. Особливості процесу бюджетування. Бюджетний регламент.

Література: [2-6, 7, 8, 12].

Тема 5. Підрядні тендери та контракти

Торги як спосіб закупівель. Види торгів та їх характеристика. Виконавці проектів та учасники торгів. Їх права та обов'язки. Закупівельний цикл. Тендерна документація. Оцінювання тендерних пропозицій. Закупівельна діяльність і проектне фінансування. Контракти.

Література: [1-5, 6, 7, 8, 12].

Тема 6. Проектно-кошторисна документація

Склад і порядок розробки проектно-кошторисної документації. Техніко-економічне обґрунтування проекту. Робоча документація. Кошторис як частина проектно-кошторисної документації. Функції кошторису проекту. Методи оцінки проектних затрат. Бюджет проекту. План фінансування.

Література: [1, 2, 4-8, 12].

Тема 7. Експертиза проекту

Складові експертизи проекту. Державна експертиза інвестиційних проектів. Основні вимоги до інвестиційних проектів, що висуваються у ході експертизи.

Послідовність проведення оціни експертизи інвестиційного проекту. Типи проектів з точки зору методики підготовки даних та оцінки. Підготовка та обґрунтування вихідної інформації для оцінки проекту. Оцінка комерційної складової інвестиційного проекту. Послідовність проведення оцінки проекту. Врахування інтересів різних учасників. Попередня експертиза інвестиційного проекту. Поглиблена експертиза інвестиційного проекту.

Література: [2, 4-6, 7, 8, 12].

Тема 8. Фінансове забезпечення

Характеристика інвестиційних ресурсів. Джерела фінансування інвестиційних проектів та їх класифікація. Методи фінансування реалізації інвестиційних проектів. Самофінансування. Акціонування. Боргове фінансування. Короткострокове банківське кредитування як спосіб фінансування інвестиційних проектів. Лізинг як спосіб середньострокового фінансування інвестицій. Іпотечне кредитування як спосіб довгострокового фінансування інвестицій. Оцінка вартості інвестиційного капіталу. Методи оптимізації джерел фінансування інвестиційних проектів.

Література: [2, 4, 6-8, 12].

Змістовний модуль 2. Практичні аспекти проектного фінансування

Тема 9. Впровадження інвестиційних проектів

Фаза впровадження проекту. Інвестиційна та експлуатаційна фази проекту. Правове регулювання договірних відносин. Види договорів. Організаційні форми закупівель. Структура завдань матеріально-технічного постачання проекту. Маркетингова діяльність. Основні компоненти маркетингу. Маркетингове дослідження. Виробнича стратегія та її компоненти.

Література: [1-3, 5, 7-9, 12].

Тема 10. Моніторинг інвестиційних проектів

Моніторинг інвестиційних проектів, функції контролю та оперативного управління реалізацією проекту. Види моніторингу. Маркетинговий моніторинг. Фінансовий моніторинг. Технічний моніторинг. Банківський моніторинг. Додатковий моніторинг. Бюджетний моніторинг. Моніторинг бюджету інвестиційного проекту.

Література: [2, 4, 6, 7, 8, 12].

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ»

(денна форма навчання)

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи проектного фінансування						
Тема 1. Мотивація і сутність проектного фінансування	2	2	10	2	3	поточне опитування, тестові завдання, практичні завдання
Тема 2. Передінвестиційні дослідження	2		9			
Тема 3. Обґрунтування доцільності інвестиційного проекту	4	2	10			
Тема 4. Бюджетування капіталу	2		9			
Тема 5. Підрядні тендери та контракти	4	2	10			
Тема 6. Проектно-кошторисна документація	2	2	9			
Тема 7. Експертиза проекту	6	2	10			
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти проектного фінансування						
Тема 8. Фінансове забезпечення	4	2	9	1	3	поточне опитування, тестові завдання, практичні завдання
Тема 9. Впровадження інвестиційних проектів	2	2	10			
Тема 10. Моніторинг інвестиційних проектів	4		9			Заліковий модуль по темах 1-10
Разом	32	14	95	3	6	залік

(заочна форма навчання)

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостій на робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи проектного фінансування				
Тема 1. Мотивація і сутність проектного фінансування	4	2	12	Поточне опитування, тестування, виконання завдань
Тема 2. Передінвестиційні дослідження			14	
Тема 3. Обґрунтування доцільності інвестиційного проекту			14	
Тема 4. Бюджетування капіталу			14	
Тема 5. Підрядні тендери та контракти			14	
Тема 6. Проектно-кошторисна документація			14	
Тема 7. Експертиза проекту			14	
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти проектного фінансування				
Тема 8. Фінансове забезпечення	4	2	14	Поточне опитування, тестування, виконання завдань
Тема 9. Впровадження інвестиційних проектів			14	
Тема 10. Моніторинг інвестиційних проектів			14	
Разом	8	4	138	залік

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Проектне фінансування»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи проектного фінансування

Практичне заняття 1.

Тема 1. Мотивація та сутність інвестиційного кредитування.

Мета: вироблення навиків організації проектного фінансування та його порівняння у різних країнах.

Питання для обговорення:

1. Зміст та характеристика проектного фінансування:

- сутність проектного фінансування;
- ознаки проектного фінансування;
- принципи проектного фінансування.

2. Форми проектного фінансування:

- без регресу на позичальника;
- з частковим регресом на позичальника;
- з повним регресом на позичальника.

3. Фінансові схеми проектного фінансування:

- проектне фінансування з паралельним фінансуванням;
- проектне фінансування з послідовним фінансуванням.

4. Світовий досвід розвитку проектного фінансування.

5. Суб'єкти проектного фінансування, їх функції та участь у реалізації проектів.

6. Особливості розвитку проектного фінансування в Україні.

Дискусійне обговорення питань щодо здійснення проектного фінансування суб'єктами господарювання з урахуванням кризових явищ та умов воєнного стану.

Література: [2, 4, 6, 7, 8, 12].

Тема 2. Передінвестиційні дослідження.

Мета: вироблення навиків проведення передінвестиційних досліджень та оцінки життєвого циклу інвестицій та життєдіяльності проекту.

Питання для обговорення:

1. Необхідність і сутність проведення передінвестиційних досліджень
2. Учасники передінвестиційних досліджень
3. Етапи проведення передінвестиційних досліджень
4. Поняття інвестиційного проекту, його основні ознаки
5. Класифікація проектів за типами, за видами, за масштабами, за складністю, за наслідками прийняття рішень.
6. Життєвий цикл інвестиційного проекту, його стадії, фази та етапи.
7. Необхідність і суть попереднього техніко-економічного обґрунтування можливості реалізації інвестиційного проекту.

Дискусійне обговорення питань щодо необхідності попереднього техніко-економічного обґрунтування можливості реалізації інвестиційного проекту

Література: [1-4, 6, 7-9, 12].

Практичне заняття 2.

Тема 3. Обґрунтування доцільності інвестиційного проекту.

Мета: вироблення навиків визначення економічної ефективності інвестиційних проектів.

Питання для обговорення:

1. Поняття економічної ефективності інвестиційного проекту.
2. Передумови виникнення сучасних методів оцінки ефективності інвестиційного проекту. Основні критерії, що покладені в методологію розрахунку економічної ефективності.
3. Загальна характеристика методів оцінки економічної ефективності:
4. Методи, засновані на застосуванні дисконтування:
 - метод визначення чистої приведеної (поточної) вартості;
 - метод розрахунку рентабельності інвестицій;
 - метод розрахунку внутрішньої норми прибутку.
5. Методи, що не передбачають використання концепції дисконтування
 - метод розрахунку періоду окупності інвестицій;
 - метод визначення бухгалтерської рентабельності інвестицій
6. Методи оцінки конкуруючих інвестиційних проектів
7. Способи урахування відмінностей у термінах життя інвестиційних проектів.

Дискусійне обговорення питань щодо визначення переваг та недоліків використання методів, заснованих на застосуванні дисконтування, методів, що не передбачають використання концепції дисконтування, а також методів оцінки конкуруючих інвестиційних проектів; розв'язування задач та модулювання ситуацій

Література: [2, 3, 4-6, 7, 8, 12].

Тема 4. Бюджетування капіталу

Мета: вироблення навиків розробки регламенту бюджету та бюджетування інвестиційного проекту.

Питання для обговорення:

1. Поняття та сутність грошового потоку.
2. Види грошових потоків.

3. Поняття бюджету інвестиційного проекту.
4. Сутність бюджетування інвестиційного проекту
5. Види бюджетів

Дискусійне обговорення питань щодо бюджетування інвестиційного проекту за умов воєнного стану; розв'язування задач

Література: [2-6 ,7 ,8, 12].

Практичне заняття 3.

Тема 5. Підрядні тендери та контракти в будівництві

Мета: вироблення навиків організації та участі у тендерах та укладання контрактів.

Питання для обговорення:

1. Торги як спосіб закупівель. Характеристика та класифікація тендерів.
2. Тендерна документація.
3. Оцінювання тендерних пропозицій.
4. Контракти, їх види та механізм укладання.

Дискусійне обговорення питань щодо необхідності здійснення контролю зі сторони громадських організацій проведення тендерів у сфері будівництва органами місцевого самоврядування; розв'язування тестових завдань

Література: [1-5 ,6 ,7 ,8, 12].

Практичне заняття 4.

Тема 6. Проектно-кошторисна документація.

Мета: вироблення навиків порядку розробки проектно-кошторисної документації та вивчення особливостей ціноутворення в капітальному будівництві.

Питання для обговорення:

1. Зміст та структура проектно-кошторисної документації
2. Кошторис як частина проектної документації.
3. Функції та завдання кошторису;
4. Ринковий (або контрактний) метод розробки кошторисів.
5. Особливості ціноутворення в будівництві.
6. Порядок формування договірних цін на будівельну продукцію. Види договірних цін.

7. Види інвесторських кошторисів. Порядок і послідовність складання інвесторських кошторисів

8. Структура плану фінансування.

Дискусійне обговорення питань доцільності розробки інвесторських кошторисів; розв'язування тестових завдань

Література: [1, 2, 4-8, 12].

Практичне заняття 5.

Тема 7. Експертиза проектів.

Мета: вироблення навиків проведення експертизи інвестиційних проектів та державної експертизи інвестиційних програм та проектів будівництва.

Питання для обговорення:

1. Необхідність і сутність проведення експертизи інвестиційного проекту.
2. Напрями та види експертизи інвестиційних проектів: соціальна, екологічна, комерційна, фінансова, інституціональна, технічна, інноваційна, відповідність міжнародним стандартам.
3. Зміст державної експертизи інвестиційних програм і проектів будівництва.
4. Порядок затвердження інвестиційних програм і проектів будівництва.
5. Основні вимоги до інвестиційних проектів в процесі експертизи.
6. Експертиза інвестиційного проекту на стадії ТЕО проекту.

Дискусійне обговорення питань щодо необхідності здійснення державної експертизи інвестиційних програм і проектів будівництва; розв'язування тестових завдань
Література: [2, 4-6, 7, 8, 12].

Практичне заняття 6.

Тема 8. Фінансове забезпечення

Мета: вироблення навиків визначення вартості джерел, стратегії їх використання, можливості доступу до них, оцінки їх доцільності, варіабельності та альтернативності.

Питання для обговорення:

1. Сутність фінансування інвестиційних проектів.
2. Поняття «інвестиції», «джерела фінансування інвестицій» і «методи фінансування інвестицій».
3. Характеристика методів фінансування інвестицій самофінансування:
 - акціонерні інвестиції (внески коштів, майна, технологій);
 - фінансування з державних джерел (бюджетні інвестиційні асигнування та позики);
 - лізингове фінансування (на засадах оперативного і фінансового лізингу);
 - іпотека (застава нерухомого майна з метою одержання позики);
 - боргове фінансування (за рахунок кредитів банків і боргових зобов'язань юридичних та фізичних осіб).
4. Специфіка формування та мобілізації окремих видів джерел.

Дискусійне обговорення питань щодо необхідності здійснення оцінки доцільності використання різних джерел фінансового забезпечення; розв'язування тестових завдань
Література: [2, 4, 6-8, 12].

Практичне заняття 7.

Тема 9. Впровадження інвестиційних проектів

Мета: вироблення навиків управління реалізацією інвестиційного проекту, організацію прийняття завершених інвестиційних проектів.

Питання для обговорення:

1. Сутність управління реалізацією інвестиційного проекту, етапи управління:
 - розробка календарного плану реалізації проекту;
 - розробка капітального бюджету за проектом;
 - організація виконання робіт, що передбачені календарним планом;
 - організація системи контролінгу реалізації інвестиційного проекту.
2. Матеріально-технічне забезпечення реалізації інвестиційного проекту.
3. Організація цивільно-правових і договірних відносин у матеріально-технічному постачанні робіт з виконання інвестиційного проекту.
4. Процедура прийняття інвестором виконаних робіт і готових об'єктів
5. Зміст маркетингової діяльності при реалізації інвестиційного проекту. Програма маркетингу проекту

Дискусійне обговорення питань щодо процедури прийняття інвестором виконаних робіт і готових об'єктів, розв'язування тестових завдань

Література: [1-3, 5, 7-9, 12].

Тема 10. Моніторинг інвестиційних проектів

Мета: вироблення навиків щодо контролю ходу виконання інвестиційного проекту на всіх стадіях інвестиційного циклу та прийняття управлінських рішень щодо виявлених відхилень.

Питання для обговорення:

1. Об'єктом оперативного контролю

2. Основні напрями моніторингу інвестиційного проекту
3. Технічний моніторинг виконання інвестиційного проекту
4. Мета банківського моніторингу інвестиційного проекту
5. Завдання моніторингу бюджету інвестиційного проекту
6. Послідовність здійснення контроль за витратами капітального бюджету
7. Контроль за витратами бюджету інвестиційного проекту за, так званими, контрольними точками?

Дискусійне обговорення питань щодо необхідності здійснення контролю за витратами капітального бюджету; розв'язування тестових завдань

Література: [2, 4, 6, 7, 8, 12].

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Проведення тренінгу дозволяє:

- забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Проектне фінансування»;
- розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина.** Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами.
2. **Організаційна частина.** Створення робочого настрою у колективі студентів, визначення правил проведення розрахункового завдання.
3. **Практична частина.** Вирішення розрахункового завдання щодо визначення показників оцінки економічної ефективності проекту
4. **Підведення підсумків.** Обговорення результатів виконання розрахункового завдання, обмін думками щодо оцінки показників економічної привабливості проекту та зазначення власних зауважень і рекомендацій щодо доцільності інвестування коштів в запропонований проект на основі здійснених розрахунків, підведення підсумків.

Оцінювання – здійснюється шляхом вирішення розрахункового завдання та його захисту за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової:

- 70% - вирішення розрахункового завдання;
- 30% - захист розрахункового завдання.

Розрахункове завдання:

Після розподілу активів спільного бізнесу із своїм колишнім партнером, Руслан (29 років) отримав земельну ділянку з виробничими приміщеннями і грошові кошти у сумі 250 тис. грн. Ділянка і приміщення мають необхідну для створення виробництва інфраструктуру – електроенергія, телефонний зв'язок, під'їзна асфальтована дорога, водопостачання і система водовідведення. Саме через цю ділянку і відбувся останній конфлікт із партнером.

Раніше Руслан з товаришем займалися дрібнооптовою і роздрібною торгівлею у районному центрі – м. Загірськ з населенням 50 тис. осіб. При продажу з аукціону об'єктів збанкрутілого заводу, партнери купили досить вдало один із виробничих корпусів разом із ділянкою. Руслан хотів розвивати тут власне виробництво і вкладати в нього всі зусилля і прибутки партнерів, оскільки вважав, що в наступні роки торгівля не забезпечуватиме достатніх і стабільних доходів, у зв'язку з наступом мереж супермаркетів. Партнер же, вважав за доцільне перепродати або здати в оренду виробниче приміщення і

продовжувати займатися лише торгівлею. «Тепер я можу реалізувати свої плани і створити власне виробництво» - подумав Руслан, стоячи посеред пустого цеху. «Але що ж мені тут виробляти?»

Руслан вже певний час думав про використання цього приміщення. Оцінити привабливість наступного проекту, здійснивши при цьому відповідні розрахунки:

Займаючись торгівлею, Руслан виявив велику пропозицію таких консервованих продуктів як соки і овочеві консерви. В той же час, недостатня на ринку пропозиція плодово-ягідних консервів, зокрема джему. Відомо, що більшість плодовоовочевої консервації виробляється в домашніх умовах. Серед промислової продукції, на ринку присутні або дешеві консерви або низької якості, або дорога брендована продукція (хоча такі бренди лише формуються). Споживання дорогої плодово-ягідної консервації швидко зростає, тому в даний час є сенс виробляти продукцію середнього і вище середнього цінового сегменту під власною торговою маркою, поступова створюючи бренд.

Місто Загірськ знаходиться у зоні лісостепу із великими обсягами виробництва фруктів і ягід аграрними підприємствами і селянськими господарствами. Ця продукція у сезон збору коштує дешево, тому, що доводиться її транспортувати для збуту в обласний центр за 100 км. Отже, таке місцезнаходження виробництва джему дозволить налагодити надійні поставки плодово-ягідної сировини за відносно невисокими цінами.

Отже, основною продукцією цеху буде джем різних видів високої якості. Продукція буде орієнтована на споживачів з високими доходами. Розфасовка становитиме 0.33 і 0,5 кг у спеціальну фірмову банку.

Виробниче приміщення і ділянка можуть бути пристосовані під зазначене виробництво досить вдало. Необхідно придбати обладнання консервного цеху і холодильники для зберігання плодів і ягід (1920 тис. грн.), для оперативної закупівлі і доставки ягід потрібен автомобіль (260 тис. грн.). Проведення ремонтних робіт коштуватиме 100 тис. грн., підведення газу на територію цеху - 100 тис. грн.. Також потрібно оформити дозволи, розробити і затвердити проект (50 тис. грн.). Для запуску виробництва потрібно також сформувати постійні виробничі запаси і мати готівку в сумі 400 тис. грн.

У перший рік роботи цеху можливо виробити і продати 45 тонн готової продукції (вага нетто), а в наступні роки – не менше 85 тон.. Очікувана ціна продажу становитиме 45 грн/кг готової продукції.

Сировина для такого цеху представлена 2 видами: ягоди і фрукти, а також цукор. Витрати ягід і фруктів у середньому становитимуть – 0,7 кг на 1 кг джему, цукру - 0,4 кг. Ягоди і фрукти планується закуповувати як на місцевому ринку (абрикоси, яблука, груші, смородину, вишні), так і в інших регіонах (персик, чорниці). Вартість ягід і фруктів у середньому становитиме 26 грн/кг з доставкою. Цукор може закуповуватися за ціною 4 грн/кг. Інші змінні витрати (банка, кришка, газ, електроенергія та ін) становитимуть 4,6 грн/кг готової продукції. Для функціонування цеху потрібно прийняти на роботу 16 чол. Середня заробітна плата із нарахуваннями становитиме 9200 грн/міс.

Планові постійні витрати: 109 000 грн/міс. - охорона, освітлення, адміністративні витрати (власна зарплата, службовий автомобіль, відрядження, витрати на зв'язок), плата за опалення та ін.

Оподаткування діяльності здійснюється згідно чинного законодавства: сплачується ПДВ і податок на прибуток.

Для фінансування створення свого бізнесу Руслан може взяти кредит по лінії кредитування малого бізнесу під 18% річних строком на 5 років з виплатою основної суми кредиту рівними платежами раз на місяць. Відсотки нараховуються на залишок заборгованості щомісячно. Банк може надати кредит з пільговим періодом 1 рік після запуску виробництва (відстрочка погашення основної суми кредиту). Кредит можна отримати перед початком виробництва.

Руслан вважає, що мінімальна дохідність на вкладення власних коштів у створення виробничого цеху має становити 25%.

Балансова вартість існуючих активів, що відносяться до першої групи основних засобів, становить 290 000 тис. грн. Залишкова ринкова вартість всіх основних засобів через 7 років буде дорівнювати балансовій вартості.

Виконати наступне:

- Визначити інвестиційні витрати проекту.
- Розрахувати планову виручку від продажу.
- Розрахувати планові змінні витрати проекту на одиницю продукції і оформити у вигляді таблиці.
- Розрахувати суму амортизаційних відрахувань.
- Скласти прогнозний звіт про фінансові результати проекту на 7 років в розрізі років.
- Визначити прогнозні грошові потоки від операційної діяльності.
- Визначити прогнозні грошові потоки від інвестиційної діяльності.
- Визначити потребу в додатковому фінансуванні (кредиті).
- Скласти графік вибірки і погашення кредиту.
- Визначити грошові потоки від фінансової діяльності.
- Визначити чисті грошові потоки проекту.
- Визначити суму грошових коштів на початок і кінець кожного року.
- Скласти прогнозний звіт про рух грошових коштів проекту на 7 років в розрізі років.
- Оцінити економічну ефективність проекту (період окупності, дисконтований період окупності, NPV, IRR).

Проаналізувати виконані розрахунки та зробити висновок щодо доцільності інвестування коштів у запропонований проект.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Завданнями самостійної роботи кожного студента є опрацювання тем, які не ввійшли в обов'язкові теми курсу дисципліни «Проектне фінансування».

Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, нормативних актів тощо, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

При опрацюванні тем студент повинен поряд з теоретичним висвітленням аспектів теми, дати її аналіз з залученням практичних матеріалів щодо аналітичної діяльності.

Самостійна робота студентів полягає у підготовці презентаційних виступів, що оцінюються за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової:

80% - підготовка презентацій;

20% - захист презентації.

Тематика презентацій:

1. Організація фінансування інвестиційних проектів: сутність, джерела та форми фінансування.
2. Проектне фінансування як специфічний вид банківської діяльності
3. Проектне фінансування як новий метод організації інвестицій і реальний сектор економіки
4. Проблеми фінансового забезпечення інвестиційної діяльності в Україні
5. Міжнародні фінансові інститути: досвід проектного фінансування
6. Огляд світового ринку проектного фінансування

7. Сутність проектного циклу в банку
8. Зміст фінансових схем проектного фінансування
9. Аналіз позитивних і негативних сторін запровадження проектного фінансування в Україні
10. Розподіл обов'язків між учасниками проектного фінансування
11. Особливості застосування ПФ в окремих галузях економіки
12. Інвестиційні програми і проекти, їх види.
13. Маркетинг продукції проекту: концепції дослідженні програми.
14. Система проектування в державі з ринковою економікою.
15. Оцінка ефективності інвестиційних проектів.
16. Бізнес-план інвестиційного проекту.
17. Управління ризиками інвестиційних проектів: ідентифікація, аналіз і методи запобігання.
18. Ресурсне забезпечення проекту.
19. Склад проектної документації і порядок її розробки.
20. Оцінка життєвого циклу інвестицій та життєздатності проекту.
21. Розробка стратегії проекту.
22. Кошторисна документація: види кошторисів.
23. Зміст передінвестиційного дослідження інвестиційного проекту.
24. Система договірних відносин у капітальному будівництві.
25. Порядок підготовки та реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, які підтримуються міжнародними фінансовими організаціями.
26. Визначення інвестиційного клімату та шляхи його покращення.
27. Порядок залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги.
28. Управління грошовими потоками.
29. Порядок проведення державної комплексної експертизи проектів.
30. Зміст бюджетування інвестиційного проекту.
31. Організація фінансування інвестиційних проектів: сутність, джерела та форми фінансування.
32. Інвестиційні програми і проекти, їх види.
33. Маркетинг продукції проекту: концепції дослідженні програми.
34. Система проектування в державі з ринковою економікою.
35. Оцінка ефективності інвестиційних проектів.
36. Бізнес-план інвестиційного проекту.
37. Ресурсне забезпечення проекту.
38. Склад проектної документації і порядок її розробки.
39. Розробка стратегії проекту.
40. Зміст передінвестиційного дослідження інвестиційного проекту.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Проектне фінансування» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування та тестування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- оцінювання результатів тренінгу;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- інші види індивідуальних та групових завдань
- залік

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Проектне фінансування» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінюється як середнє арифметичне по 10 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-10 темах Теоретичні питання (2 питання по макс. 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 балів за тест) – макс. 25 балів Задача – макс. 25 балів	Сукупність питомої ваги кожної складової: 70 % - розв'язування розрахункового завдання 30 % - захист розрахункового завдання	Сукупність питомої ваги кожної складової: 80 % - підготовка презентації 20 % - захист презентації

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Проекційний екран	1-11
2	Мультимедійний проектор	1-11
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google	1-11
4.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-11
5.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-11
4.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-11
5.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-11

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18.09.1991 р. №1561-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
2. Про державно-приватне партнерство. Закон України від 01.07.2010 р. №2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>
3. Про концесію. Закон України від 16.07.1999 р. №997-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>
4. Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні. Закон України від 17.12.2020 р. № 1116-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>
5. Порядок та методологія проведення оцінки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2024 р. № 312. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/312-2024-%D0%BF#n98>
6. Методологія розрахунку обсягу державної підтримки для реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями. Постанова Кабінету Міністрів України від 07.07.2021 р. № 714. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/714-2021-%D0%BF#Text>
7. Вимоги до техніко-економічного обґрунтування інвестиційного проєкту із значними інвестиціями. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 р. № 515. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/515-2021-%D0%BF#n8>
8. Вимоги до заявника щодо фінансової спроможності для реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 р. № 648. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/648-2021-%D0%BF#n8>
9. Діюча міжнародна підтримка українського приватного сектору складає понад 4 млрд євро. Міністерство економіки України. 17.10.2023. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=0ebc19a1-133d-48f2-bcf8-1aee1eaa70b6&title=DiiuchaMizhnarodna>
10. Інвестиції в Україну та відновлення економіки. Міністерство економіки України. 15.05.2024. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=62bfd716-8665-4a4c-9e2d6325ba53b3c8&title=InvestitsiiVUkrainuTaVidnovlenniaEkonomiki>
11. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями. Постанова Правління НБУ від 30.06.2016 р. № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>
12. Як UkraineInvest може допомогти? UkraineInvest. 2024. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/services-team/>
13. Advantage Ukraine: перші п'ять інвестпроєктів взято до розгляду DFC. Міністерство економіки України. 22.03.2023. URL: <https://www.me.gov.ua/news/detail?lang=uk-ua&id=9ecb5006-f5f6-4ef-b587-0a94fdaa6ad3&title=advantageukraine>
14. План для Ukraine Facility. Міністерство економіки України. 2024. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf>
15. Ukraine – Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3): February 2022 – December 2023. World Bank Group. 2023. URL: <http://documents.worldbank.org/curated/en/099021324115085807/P1801741bea12c012189ca16d95d8c2556a>
16. Положення про Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 439. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-2014-%D0%BF#Text>
17. Бардиш Г. О. Проєктне фінансування : підручник. Львів : ЛБІ НБУ. 2018. С. 463
18. Бутко М. П., Бутко І. М., Дітковська М.Ю. та ін. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник; за заг. ред. М.П.Бутка. К. : Центр учбової літератури, 2018. С. 480

19. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 152
20. Головня Ю.І., Писарчук О.В., Котельникова Ю.М. Можливості проектного фінансування у відбудові економіки України: аналіз світового досвіду. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. № 37. 2023. С. 482-489
21. Безродній Ю.О. Реалізація державної регіональної політики на засадах проектного менеджменту як об'єкт наукових досліджень. Наукові перспективи № 4(46). 2024. С. 34-46
22. Кувик В.М. Шляхи імплементації зарубіжного досвіду розробки стратегій управління розвитком малого та середнього бізнесу. Наукові перспективи № 1(43). 2024. С. 457-468
23. Круппа М.І. Ковалюк О.М., Коваленко В.М. Фінансовий менеджмент: підручник Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. С. 440
24. Жуков В.В. Проектне фінансування: навч. посібник Х.: ВД ІНЖЕК, 2019. С.248
25. Ковшун Н. Е. Аналіз та планування проектів: навч. посібник К.: Центр учбової літератури, 2020. С.448
26. Куриленко Т.П. Проектне фінансування: підручник К.: Кондор, 2022. С. 208
27. Череп А.В., Бугай В.З., Горбунова А.В., Череп О.Г. Проектне фінансування: практикум. Запоріжжя, Вид-во ЗНУ, 2022. С. 229
28. Скляр І.Д. Конспект лекцій з дисципліни "Проектне фінансування". Суми : Вид-во СумДУ, 2019. URL:<http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi20/0016777.doc>
29. Бугай, В.З. Проектне фінансування : метод. рекомендації до виконан. самостійн. роб. для студ. спец. 8050104 "Фінанси"] / В.З. Бугай. Запоріжжя: ЗНУ, 2019. С. 65
30. Моделі та засоби управління ІТ проектами : навч. посіб. /укладачі: В.О. Кузьмініх, О.В. Коваль, Р.А. Тараненко. Київ КПП ім. Ігоря Сікорського, 2023. С. 222 с.
31. Микитюк П.П. Управління проектами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. С.416 с.
32. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В.. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. С.214
33. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. С.470
34. Черчик Л.М. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки. 2021. С. 171
35. Коваленко В., Шелудько С. Проектне фінансування в умовах невизначеності та ризику. Інфраструктура ринку. 2019. № 36. С. 415–424. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct36-64>
36. Круглов В. В. Розвиток державно-приватного партнерства в Україні: механізми державного регулювання. Харків: «Магістр». 2019. С.252
37. Науменкова С. В. Проектне фінансування. Київ: Знання України, 2022. С. 217
38. Тищенко Є. О. Активізація інвестиційної діяльності в Україні на основі використання проектного фінансування. Бізнес-навігатор. 2019. № 2 (51). С. 144–149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_2_30